

Könyvajánló

Harper Lee: Ne bántsátok a feketerigót! /Geopen, 2014/

Különös dolog történt e regény olvasásakor. Éppen azon a napon fejeztem be a könyvet, amikor írónője, Harper Lee meghalt. **2016. február 19-én.**

Harper Lee 1926-ban született az USA-nak egy déli tagállamában, Alabamában. Fontos a helyszín: 90 évvel az amerikai polgárháború után vagyunk, dél még mindig jóval diszkriminatívabb északnál. És már adott is a regény alaphelyzete.

1935-öt írunk, s Alabama egy kisvárosában, Maycomb-ban vagyunk. Itt élnek édesapjukkal a 6 éves Jean-Luise és a 9 éves Jeremy. A cselekmény önéletrajzi ihletésű, ezért a kislány főhős a saját szűrőjén át láttatja velünk az eseményeket. Az apa felvilágosult, nyugodt természetű, modern gondolkodású, humánus ügyvéd. A gyermekek okosak, intelligensek, szókimondóak, őszinték, természetesek, ugyanakkor udvariasak is. Ez sokaknak nem tetszik a kisvárosban, ahol a konvenciók, a maradiság és a vaskalaposság a mérvadó. No és a diszkrimináció: a négerek csakis szolgák lehetnek a fehérek házáinál, nem járhatnak iskolába, külön templomuk van, külön városrészben laknak rossz és szegény körülmények között.

Az első és leghosszabb szerkezeti részben a két gyermek hétköznapjait ismerjük meg az említett, ellentmondásos otthon-tágabb környezet közegben. Mosolyogtató, szórakoztató, bájos, gyermeki tisztaságot és látásmódot tükröző ez a rész.

A második rész egy bűneset tárgyalása. Egy lumpen, semmirekellő, mindenki által lenézett és megvetett helyi, fehér lakos a 19 éves lánya megerőszakolásával vádol meg egy példás erkölcsű, szorgalmas, ügyes, fiatal néger családapát. A vádlott védőügyvédje Atticus Finch, főhőseink édesapja. A pert figyelemmel kísérő városka számára Atticus szelíd, de következetes logikával bebizonyítja, hogy nem jöhetett létre a nemi erőszak. Ennek ellenére a néger férfit bűnösnek mondja ki az esküdtszék. Talán érthető immár a 'feketerigó'-metafora.

A regény harmadik része váratlan fordulatot hoz: a lumpen ember bosszút esküszik Atticus és gyermekei ellen. Látszólag értelmetlen és érthetetlen okból, hiszen a pernyertesek ők lettek. De „*a szíve mélyén tudja, hogy nemigen akad ember Maycomb-ban, aki elhiszi azt a mesét, amelyet ő és Mayella adott elő. Azt remélte, hős válik belőle, de akárhogy igyekezett, nem sikerült egyebet elérnie... hogy jó, jó, a négeret elítélte a bíróság, de ő mehet vissza a szeméttelre.*” Szóval tartogat izgalmat ez a rész, illetve az izgalmat ez a rész tartogatja.

Harper Lee 1960-ban írta meg a regényt. 1962-ben egy hollywoodi filmfeldolgozás készült belőle **Gregory Peck** főszereplésével. A film 3 Oscar díjat nyert: forgatókönyv, látvány, legjobb színész kategóriában. Gregory Peck több, korábbi évekbeli jelölése után ekkor vehette át az arany szobrocskát.

A Ne bántsátok a feketerigót! Pulitzer-díjas regény, az amerikai könyvtárosok a 20. század legjobb regényének választották. Méltán lett kötelező olvasmány az amerikai iskolákban.

A regényt ajánlom mindenkinek, aki **humánus, humoros, optimista szemléletű, jó stílusú** könyvet szeretne olvasni.

In memoriam Harper Lee